

SVOBODNA SLOVENIJA

Año (Leto) XIV. (9)
No. (Štev.) 42

“ESLOVENIA LIBRE”

BUENOS AIRES,
18. OKTOBRA (OCTUBRE) 1956

Anglija se približuje Evropi

London, dne 8. oktobra 1956.

Sueška kolobocija še ni zaključena, vendar je že danes na dlani, da se kriza za Anglijo ne bo končala tako, kot so se v prvih dneh konflikta nadejali tukajšnji vodilni krogi. Kriza je dejansko odkrila veliko slabost angleške povojne politike. Razodela je nezanesljivost določenih partnerjev britanskega Commonwealtha, zlasti Indije, in dokazala je na kako šibkih nogah stoji druga temeljna premisa angleške diplomacije: zavezništvo z Združenimi ameriški državami. Anglija se je — prav tako kot Francija — znašla v najusodnejšem trenutku svoje povojne zgodovine brez takšnih prijateljev, ki bi skupaj z njo mogli Egiptu iztrgati Sueški prekop in vreči polkovnika Nasserja. Sueška kriza je eden od neposrednih povodov, ki Britanijo silijo k iskanju novih poti. In kaj more biti bolj naravnega, kot da se skuša nasloniti na Zahodno Evropo?

Ob tem političnem ozadju je treba motriti senzacionalni predlog britanskega finančnega ministra Harolda Macmillana naj se Britanija skupaj s kolonijami in dominijoni pridruži Skupnemu evropskemu trgu, ki ga sedaj snuje šest držav messinske skupine. Novo področje svobodnih trgovinskih izmenjav naj bi tako zajemalo dežele s skupnim številom okoli 260 milijonov prebivalcev. Trgovanje na tem področju naj bi bilo prosto slehernih carin in kvotnih omejitev z izjemo poljedelskih pridelkov, ki bi še nadalje ostali zaščiteni v posameznih državah. Trgovina naj bi se pričela o svobajati takoj, toda končna stopnja procesa naj bi bila zaključena šele čez kakih 10 ali 15 let. Zaenkrat je Macmillanova izjava glede morebitnega pridruženja k Skupnemu trgu samo predlog. O stvari se bo treba posvetovati tako s prizadetimi gospodarskimi krogi v Britaniji sami, kot tudi s predstavniki dominijonov. Toda tople sprejem, ki ga je bila zamisel deležna pri tukajšnjem javnem mnenju meri na to, da bo Macmillan s svojim predlogom uspel, čeprav bi uresničitev tega predloga pomenila opustitev tradicionalne britanske politike zasidrane v otawskem sporazumu iz leta 1932, oziroma vsaj njeno zvođenitev.

Sodelovanje Britanije, in če mogoče vsega Commonwealtha, bi utegnilo imeti odločilen vpliv na uspeh ideje o evropskem svobodnem trgu. Hkrati pa bi tudi Britanija in njene kolonije uživale velike ugodnosti z izvedbo načrta, čeprav bi pri tem nujno trpeli določeni interesi. Lancashirska bombažna industrija in tudi avtomobilska podjetja bi s težavo konkurirala nemškimi in italijanskim produktom na angleških tleh, ako bi padle sedaj izredno visoke carine. Toda druge industrijske veje, na primer volnena industrija in metalurgija, bi žele velike koristi, ako bi se jim v Evropi odprl svoboden trg. Eden od tehničnih gospodarskih razlogov, zakaj je finančni minister sprožil svoj predlog, je namreč ravno v tem, da se je zahodna Evropa neverjetno dvignila v gospodarskem pogledu. 60% celotnega dviga svetovne trgovine od leta 1948 odpade na zahodno Evropo. Nesluteni razmah zahodnoevropske gospodarske aktivnosti in tudi življenjskega standarda — ki je očiten vsakemu potniku po Nemčiji ali Italiji —, je prišel za Anglijo povsem nepričakovano. Ena glavnih napak britanskega gospodarstva v povojnih letih je bila, da je podcenjevalo moč evropskega tržišča in je dovolilo, da so Nemčiji o svojili tudi takšne trge, kjer so Angleži uživali določeno prednost, na primer na švedskem ali pa v Švici. Obenem se je Britanija preveč zanašala na trgovino v šterlinskem področju, ki uživa sicer carinske preference, je pa izpostavljena neprestanim krizam, ki so posledica malone kronične denarne nestabilnosti nekaterih dominijonov, posebno Avstralije. Drugi važni gospodarski razlog za kaj je Anglija sedaj bolj prijazno razpoložena gospodarski povezavi z Evropo pa leži na finančnem polju. Spričo stalnih težav pri plačilni bilanci Britanija namreč ne more prirediti dovolj sredstev, da bi lahko zadostila vsem potrebam po novih investicijah v koloni-

Solidarnost mednarodne katoliške javnosti s kardinalom Stepincem

Zagrebski nadškof kardinal dr. Stepinac zavzema med cerkvenimi dostojanstveniki, ki trpe po komunističnih zapori, najodličnejše mesto. Komunisti so ga pod obožbo, češ, da je sodeloval z okupatorjem spravili na zatožno klop in obsodili na večletno zaporno kazen. Mislili so, da bodo na ta način ubili vpliv in ugled visokega cerkvenega dostojanstvenika, ki je od prvih početkov nastopal z vso odločnostjo proti komunističnemu barbarstvu ter opozarjal vernike na nevarnost, ki jo ta brezbožni nauk predstavlja za krščansko civilizacijo in kulturo.

Proces je kardinalu Stepincu samo še povečal ugled in avtoriteto, tako, da je postal najbolj priljubljena osebnost med hrvatskim narodom. V njem trpeči narod vidi vzgled za neustrašenost in odločnost v nastopu in odporu proti komunističnemu nasilju ter zvestobi krščanskim izročilom svojih očetov.

Zaporna kazen nadškofa Stepinca ni strla. Telesno je sicer hiral vedno bolj, duhovno je pa ostajal nezlomljiv in je svoje vernike vodil tudi iz zaporne celiče.

Sveta stolica na trpečega nadpastirja ni pozabila. Papež Pij XII., mu je svoje priznanje za vse trpljenje in ponižanje na viden način izkazal z imenovanjem za kardinala.

Tedaj pa se je tudi vzbudila vest svobodnega sveta in je vedno odločneje začela povzdigati proteste proti preganjanju kat. cerkve, njenih vernikov, duhovnikov ter cerkvenih dostojanstvenikov s strani komunističnih režimov v posameznih državah. Tudi titov komunistični režim je moral tedaj popustiti pod pritiskom svetovnega javnega mnenja. Kardinala Stepinca so komunisti izpustili iz zaporov. Dejali so, da so ga izpustili na svobodo, v resnici so ga poslali v internacijo v njegov rojstni kraj Krašiči, kjer je močno zastražen še danes.

Komunisti so od kardinala Stepinca hoteli doseči, da bi sam odšel iz države in se podal v Rim. Na ta način bi lažje izvajali svoje načrte med ljudstvom. Kardinal Stepinac je te ponudbe zavračal z izjavami, da bo v tem pogledu poslušal samo zapoved sv. očeta. In je ostal še naprej med svojim ljudstvom. Z njim trpi še danes. S tem trpljenjem in z vsakodnevnimi žrtvami in ponižanji pa tudi pripravila lepšo bodočnost tako kat. cerkvi, kakor tudi svojemu narodu, z njim pa tudi vsem ostalim narodom, ki danes še ječe pod komunistično sužnostjo v Jugoslaviji.

Polnih deset let že traja mučeništvo kardinala dr. Stepinca. In te desetletnice se je spomnila mednarodna katoliška javnost sredi glavnega argentinskega mesta — v Buenos Airesu — ter je jah in dominijonih. Združena zahodna Evropa bi pa takšna sredstva lahko dobavila in ker bi se za prenos kapitala okončila z obstoječo mrežo odličnih britanskih finančnih ustanov, bi to Britaniji tem bolj odgovarjalo. Zanimivo je, da pred podobnim problemom stoji tudi Francija, ki bi tudi želela izkoristiti bodočo gospodarsko skupnost zahodne Evrope za olajšanje svojih finančnih bremen v prekomorskih ozemljih.

Zanimivo je kako se vrti kolo zgodovine. Svoječasno so se evropske države borile za kolonije, da bi tam lahko investirale svoj kapital. V tej borbi sta končno zmagali Britanija in Francija. Danes pa bi naj jima poraženi nasprotniki, predvsem Nemčija, pomagali razvijati kolonije s kapitalnim vlaganjem.

Težko je zaenkrat reči kakšna bo usoda ideje o evropski gospodarski skupnosti. O tem bodo ta mesec razpravljali na raznih forumih. Ni izključeno, da se bodo zopet pojavili kaki zaviralni činitelji, kot so se pojavili na primer pri ideji o evropski obrambni skupnosti. Toda smer, v kateri se stvari gibljejo, je jasna. Vse gre k cilju združene Evrope. Saj narodi starega kontinenta spoznavajo, da jim v dobi nuklearne energije in avtomatizacije preti propast, ako se spričo obeh kološov, Amerike in Rusije,

odločno izpovedala svojo solidarnost z njim v prav tako odločni obsodbi brezbožnega komunističnega sistema.

Spominsko prireditve je pripravilo Duhovno ravnanstvo hrvatske katoliške skupnosti v Argentini pod vodstvom direktorja hrvatskih kat. dušnih pastirjev č. g. p. Stjepana Rade-ta in ob sodelovanju duhovnih ravnateljstev vseh ostalih kat. emigrantskih skupnosti v Argentini in argentinske kat. javnosti. Tako je vsa prireditve imela mednarodni značaj in je tudi izzvenela v solidarnost mednarodne kat. javnosti s kardinalom Stepincem in v obsodbi komunističnega satanizma.

Večerna maša

Spominska prireditve se je začela s sv. mašo. Bila je ob 6. uri popoldne v jezuitski cerkvi El Salvador v ulici Callao 542. Ko je pristopil k oltarju apostolski nuncij v Argentini Msgr. g. dr. Mario Zanin, je bila prostrana cerkev polna vernikov. Poleg Hrvatov je bilo v cerkvi veliko Slovencev. Med njimi so bili predstavniki verskih ustanov in organizacij, predstavniki slovenske organizirane skupnosti ter zastopniki vseh demokratičnih slovenskih listov in revij v Buenos Airesu. K sv. maši so pa prišli v velikem številu tudi argentinski verniki ter člani raznih kat. emigrantskih skupnosti v Argentini.

Mednarodni značaj vse prireditve so izpovedovale tudi narodne zastave posameznih narodnostnih skupin pred glavnim oltarjem. Poleg argentinske, hrvatske, poljske, ukrajinske in japonske narodne zastave je bila tudi slovenska. Držal jo je slovenski fant v narodni noši, ob njegovih strangh sta pa bili slovenski dekleti prav tako v narodnih nošah. Na častnem mestu je bil pri sv. maši tudi častiljivi sivolasi naslovni škof Msgr. de Andrea. Med sv. daritvijo je pel na koru latinsko mašo mešani zbor Hrvatskega pevškega društva Jadran pod vodstvom pevovodje Ivana Degrela.

Po končani maši in obhajilu je apostolski nuncij imel na zbrane vernike kratek nagovor. Hrvatske vernike je ob spominu na trpečega kardinala Stepinca in na molčečo Cerkev pod komunističnimi režimi, opozarjal zlasti na tri dolžnosti, ki jih imajo. Te tri dolžnosti so pa obenem tudi tri ljubezni, ki jih morajo gojiti in na katere ne smejo nikdar pozabiti: Prva je ljubezen do rodne zemlje. Naj ji ostanejo zvesti kjerkoli bodo. Prav tako drugi ljubezni do nebeške domovine, tretja dolžnost, združena z ljubeznijo, pa se naj oklepa domovine, ki so si jo izbrali, t. j. ljubljene Argentine. Njej in njenim sinovom so dolžni izkazovati vso svojo ljubezen.

Vsem zbranim vernikom je zatem podelil apostolski blagoslov.

ne zedinijo in ustvarijo blok tretje svetovne velesile.

Vprašanje evropskega zedinjenja je nekaj, kar se naravno tiče neposredno tudi nas Slovencev, saj se gibanje, ki je sedaj omejeno na dežele zahodne Evrope, ne namerava ustaviti ob železni zavesi. To so ponovno izjavili vodilni ljudje tega gibanja. Harold Macmillan sam je leta 1948 ustanovil poseben odbor svobodnih predstavnikov dežela pod komunističnimi režimi, z namenom, da se pridruži delu za Združeno Evropo. Dr. Alojzij Kuhar je kot slovenski predstavnik aktivno sodeloval pri ustanovitvi tega odbora. Macmillan je sedaj častni predsednik odbora, oziroma Komisije za Srednjo in Vzhodno Evropo Evropskega Gibanja, kot se sedaj uradno imenuje. Odboru predseduje belgijski senator de la Vallée — Poussin in v njem so zastopani tudi begunski politični predstavniki iz Jugoslavije: dr. Miha Krek, dr. Juraj Krnjević in prof. dr. Slobodan Jovanović. Med najbolj agilnimi člani tega odbora je znani angleški javni delavec Beddington-Behrens, katerega ime je na čelu skupine 50 uglednih Britancev, ki so, kot poroča današnji Times, podpisali spomenico v prid predlogu, da se Britanija pridruži Skupnemu evropskemu trgu.

Boris Grčar

Desvirtúa el Presidente informaciones tendenciosas

Con motivo de noticias infundadas por Radio Colonia del Uruguay, el presidente provisional de la Nación, general Aramburu, reunió el domingo pasado, en la quinta de Olivos, a representantes de tres empresas periodísticas.

A la reunión asistió un redactor del diario "La Prensa" de esta capital, y un representante de la agencia noticiosa "United Press" i otro de la Cadena Radial norteamericana "Columbia Broadcasting System", estando también presente el Secretario de Prensa de la Presidencia, doctor Adolfo Lanús y el ministro de Marina, contralmirante Teodoro Hartung.

Se refirió el Primer Magistrado a una transmisión de la aludida estación

radiotelefónica uruguaya, acerca de la situación política argentina. Según esa versión — que el presidente calificó de absolutamente falsa — el Gobierno argentino habría perdido el control de la dirección del país, que sería ejercida, entre bastidores, por determinados militares y marinos.

Señalo el general Aramburu la falacia de esta información, que atribuyó a una campaña tendiente a crear intranquilidad y perjudicar al país en su prestigio internacional, con las siguientes repercusiones en nuestra economía, manifestando, por último, el jefe del Estado, que confiaba en que el propio gobierno uruguayo adoptaría medidas tendientes a evitar la reiteración de tan lamentables incidentes.

Predsednik zavrača zlonamerne informacije

Z ozirom na neosnovane novice, ki jih je razširila uruguajska radijska postaja Radio Colonia del Uruguay, je predsednik republike general Aramburu povabil k sebi na predsedniško pristavo v Olivosu predstavnike treh časniških podjetij. Sestanka se je udeležil urednik buenosaireskega dnevnika "La Prensa", predstavnik časniške agencije "United Press" ter predstavnik severoameriškega radijskega omrežja "Columbia Broadcasting System". Navzoč je bil tudi tajnik za tisk v predsedništvu vlade dr. Adolf Lanús ter minister za mornarico kontraadmiral Teodor Hartung.

Predsednik general Aramburu je navzočim omenil oddajo omenjene uruguajske radiotelefonske družbe o poli-

tičnem položaju v Argentini. Po prikazu omenjene radijske postaje je argentinska vlada izgubila kontrollo, nad vodstvom države, ki da ga izvajajo v zakulisju gotove vojaške in mornariške osebnosti.

General Aramburu je naglasil, da je ta informacija docela lažna, in izmisljena. Pripisuje jo gonji, ki ima namen ustvarjati zmedo in škoditi mednarodnemu ugledu države in s tem povzročiti posledice v domačem gospodarstvu. Končno je predsednik republike izjavil, da je prepričan, da bo sama uruguajska vlada podvzela potrebne ukrepe, da se v bodoče ne bodo ponavljali takšni obžalovanja vredni incidenti.

Mednarodna spominska akademija

Po končani sv. maši so se vsi podali v prostrano dvorano jezuitskega kolegija. Verniki raznih narodnosti so napolnili tako dvorano, kakor tudi obe galeriji. Dvorana je bila okrašena z zastavami kat. držav. Na odru je visela velika slika kardinala dr. Alojzija Stepinca.

Ko je vstopil v dvorano apostolski nuncij Msgr. dr. Mario Zanin, so ga vsi navdušeno pozdravili. Na oder je stopil direktor hrvatskih katoliških dušnih pa-

stirjev v Argentini č. g. p. Stjepan Rade. Pozdravil je v prvi vrsti papeževega zastopnika Msgra dr. Zanina, zatem zastopnika argentinskega episkopata Msgra Albina Menso, nacionalnega direktorja argent. kat. dobrodelnosti za imigracijo, za njim pa vsa ostala duhovna ravnateljstva vseh kat. emigrantskih skupnosti v Argentini ter vse sodelujoče na tej akademiji in vse ostalo občinstvo. Č. g. p. Rade je zatem tudi nadaljevanje na 2. strani)

IZ TEDNA V TEDEN

V Varnostnem Svetu ZN, kjer so na več javnih in eni tajni seji razpravljali veliki štirje in Egipt o sueškem problemu, je Šepilov izrekel 78. sovjetski veto (od 1. 1945 dalje) nad anglo-francoskimi zahtevami o internacionalizaciji prekopa. Za zapadne zahteve je glasovalo devet delegatov, proti ZSSR in Jugoslaviji. Pač pa so v VS prišli do sporazuma v šestih točkah glede nadaljnjih pogajanj med Egiptom na eni in Anglijo ter Francijo na drugi strani za dosego mirne rešitve tega problema.

Titov vicekonzul v San Francisco v USA Stanislav Južnič se je zapletel z ameriško policijo v neprijetno zadevo, ko je — ta aretirala njegovo ženo Sonjo Južnič ker je v neki trgovini ukradla blaga za 26.75 dolarjev. Položiti je moral zanj kavejco 250 dolarjev, da so jo izpustili na svobodo. Zun. ministrstvo v Washingtonu je objavilo, da Južničeva žena ni diplomatsko nedotakljiva ter bo morala odgovarjati pred sodiščem za krajo. Izgleda, da je pridobivanje lastnine na nepošten način postalo navada komunističnih predstavnikov v svobodnem svetu, ker je do podobnega slučaja prišlo pred tedni v Angliji, ko je sovjetska metalka diska Nina Ponomareva, ki je prišla iz ZSSR v London na športne tekme, ukradla iz neke londonske veletrgovine pet klobukov, vrednih 1 funt. Pred sodiščem je morala plačati kazen v dvojni vrednosti ukradenih klobukov.

Napetost na Bližnjem Vzhodu, ki je pred dnevi zaradi pogajanj v VS glede Suez rahlo popustila, se je znova povečala, ko sta Irak in Jordanija prišli do sporazuma o premiku iraških čet v Jordan, da se bosta skupno branili judovskih napadov, ki so bili v zadnjih tednih vedno pogostejši na jordansko ozemlje. Egipt je istočasno objavil, da je še vedno v vojnem stanju z Izraelom. Poleg tega je tudi Anglija sporočila Izraelu,

da podpira iraško-jordansko pogodbo o vojaškem sodelovanju, Jordan pa je sporočil Varnostnemu svetu, da bo zahteval razpravo o položaju v tem delu sveta zaradi judovskih vojaških izpadov.

Angleške operacije na Cipru, v katerih so napovedovali ujetje Griva, so se končale z aretacijo dveh vodilnih upornikov, na katerih glavi je bila razpisana nagrada po 5000 funtov. Grški socialisti Yanios pa je objavil, da bo podaril hišo v Atenah tistemu Ciprcanu, ki bo ubil brit. guvernerja otoka Hardinga. V Beogradu se nadaljujejo konference komunističnih delegacij iz sovjetskih satelitskih držav kot priprava na konferenco vseh satelitskih držav, ki bo sklicana v bližnji bodočnosti v Pragi. Tito pa bo s svoje strani poslal jugoslovansko delegacijo v Indijo na "Azijsko socialistično konferenco", ki se bo pričela 1. novembra v Bombayu.

V britanskem Hongkongu so kitajski nacionalistični begunci, ki jih je ok. 15.000, uprizorili krvave demonstracije proti angleškim oblastem, ker jim niso dovolile praznovanja narodnega praznika Čangkajškove Kitajske. V nemirih je bilo ubitih več demonstrantov. Komunistični Čuenlaj je obtožil Anglijo, da je pripravila in izvedla demonstracije proti komunistični Kitajski in zagrozil, da rdeča Kitajska ne bo mogla več dolgo trpeti britanske kolonije na svojem ozemlju.

Eisenhower je v torek objavil, da bo USA še vedno pošiljala gospodarsko pomoč Titovi Jugoslaviji, "ker še ni jasno razvidno, da bi se Jugoslavija povsem vrnila v sovjetski tabor". Na podlagi tega Eisenhowerjevega sklepa bo Titova Jugoslavija dobila 200.000 ton žita in drugih življenjskih potrebščin in tudi 200 reaktivskih letal, ki jih vojno ministrstvo pred meseci ni hotelo poslati v Jugoslavijo.

Počitnice ob Nahuel Huapiju

Pred nekaj meseci je "Svobodna Slovenija" v svojem uvodniku poudarila pomen počitnic in spremembe zraka za prebivalstvo velemest. Ne mislim ponavljati razlogov, ki jih dotični trezni in pametni članek navaja. Omeniti hočem le, da je vprašanje cenjenih počitnic prvenstveno vprašanje za izseljence, ki morajo po sedmih, osmih letih gospodarskih skrbi dobro preudariti, kako naj pametno naložijo vsak pesos, pri tem pa ne smejo pozabiti, da se zdravje ne kupi ne z majhnim, ne z velikim denarjem.

Napisati hočem nekaj misli o počitnicah v Bariločah. Gorsko podnebje patagonskega mesteca je brez dvoma izredno primerna sprememba za tiste, ki si žele proč iz buenosaireske vročine vsaj za "pasje dneve". A dasi je danes dežela jezer med Slovenci precej poznana, je še vendar dosti takih naših rojakov, ki se boje stroškov in dolge vožnje.

Že lansko leto sem poudaril, da bariloški penziji in hoteli niso prav nič dražji od podobnih ustanov v Mar del Plata ali v Córdoba. Nasprotno — še nekaj cenejši so. Ker pa Bariloče ne obstojajo samo iz hotelov različnih kategorij, temveč nudijo predvsem obilico naravnih lepot, bo tisti, ki se zanima za naravo vsekakor tu doli ceneje preživel dopust, kot pa v večjih letoviščih.

Trud in delo Slovenskega planinskega društva bosta verjetno že letos omogočila buenosaireskim planincem jako ceno bivanje v mestu samem. Sicer manjka denarja na vseh straneh, vendar naša hišica, ki jo ponosno nazivamo "Planinski stan", dobro napreduje in se preobraža v skromno zavetišče. Ko bo dograjena, bo nudila zavetje 14 osebam. Razdeljena je v tri prostore, ki so določeni za dve spalnici in eno kuhinjo. Spalnice bodo opremljene z dvojnimi lesenimi pogradi in vsaj prvo leto bo vsak obiskovalec moral prinesiti odejo s seboj. V kuhinji bo stal majhen štedilnik, na katerem si bodo gostje sami pripravljali hrano. Po potrebi se bo lahko tabarilo tudi zunaj stavbe.

Za vse, kar sem do zdaj omenil, je v bistvu že poskrbljeno. Dela so opravljena, ali pa so v teku. Pereče je še vprašanje vodnih in sanitetnih napeljav. Potrebno bi vsaj še kakih 4.000 — 5.000 pesov, s katerimi SPD trenutno ne razpolaga. Upamo pa le, da se bo do začetka sezone tudi ta zadeva zadovoljivo uredila. V nasprotnem slučaju se bo pač poskrbelo za zasilne rešitve. Vodnjak, ki je že izkopan, daje vodo za gradnjo in bo vedno dobavljala vodo za pranje in umivanje. Tekoča voda pa je kakih 100 metrov daleč.

Planinski stan je predvsem namenjen slovenskim planincem, tistim, ki iščejo narave in se zadovolje s skromnimi razmerami. Ko se pripeljejo po dveh dneh in nočeh do Nahuel Huapija, lahko v zavetišču prenoče, pustijo tam svojo prtljago in se naslednji dan odpravijo na Lopez, Catedral ali Tronador.

Pa še drugo nalogo naj bi to zavetišče imelo. Mladina, ki jo zbirajo razne slovenske mladinske organizacije, bo lahko organizirala manjše skupinske izlete sem doli. Predvsem seveda izven velike sezone, ko bo koča verjetno za sedena po članstvu SPD. Poleg koče v Bariločah stavi SPD takim mladinskim skupinam na razpolago zavetišče "Pod Skalco", kjer je mogoče taboriti lepo število dni kot nekoč doma v žingariji, v Martuljku in podobnih planinskih kolonijah.

Kar se tiče stroškov bo potem letovanje za študente, skavte in športnike sploh le vprašanje vožnje. Jesti mora človek tudi v Buenos Airesu, odškodnina za uporabo zavetišč pa bo v vsakem slučaju malenkostna. Zato svetujemo posameznikom kot tudi organizacijam, da že zdaj začnejo misliti na te možnosti in da stopijo v stik s Slovenskim planinskim društvom. Prednost bodo seveda uživali tisti, ki bodo svoj prihod na prejšnji sporočili in prostor rezervirali preko buenosaireske sekcije SPD, na katero se je treba obrniti, da primerno razporedi morebitne interese.

Prepričan sem, da bodo izleti v slovenski družbi in v gorski naravi na mladino ugodno uplivali, in da se bo naš naraščaj ves preroben vračal na delo ali v šole hrupnega velemesta.

V. Arko.

Titova jugoslavija pred ameriškim kongresom

V ameriškim kongresu je bila nedavno razprava o nadaljnjem podeljevanju ameriške pomoči raznim državam. Gospodarsko pomoč Jugoslaviji, določeno v višini 30 dolarjev, so znižali na polovico. Narodni kongres je najprej razpravljal o načrtu za podeljevanje gospodarske pomoči na splošno, zatem pa o raznih spreminjavalnih predlogih glede podelitve pomoči Jugoslaviji.

Debata je bila živahna, zlasti tedaj, ko so člani kongresa govorili o Titovi Jugoslaviji in o višini pomoči, ki jo je ta komunistična država dobila od USA. Ker so bila izvajanja posameznih poslancev zelo zanimiva, objavljamo po Pregledu glavne njihove ugotovitve iz stenografskih zapisnikov sej ameriškega narodnega kongresa. Razprava je potekala takole:

Poslanec Gross (Iowa):

"Naj mi vendar enkrat nekdo razloži, kaj smo dosegli v Jugoslaviji z milijoni dolarjev, ki smo jih iztisnili iz naših davkoplačevalcev. Spominimo se samo, kako je lansko leto naš državni tajnik s klobukom v roki obiskal diktatorja Broza, Tita, ki je prišel ponj s svojim brzim čolnom in ga nato počastil s posebno naglo vožnjo. Komaj so se valovi za čolnom podelili, že je bilo objavljeno, da smo dali diktatorju zopet 20 ali 30 milijonov za novo, lepo avtostrado. Za ameriške davkoplačevalce je bila to najdražja vožnja s čolnom, ki jo je kdajkoli imel kak javni organ na njihov račun. Toda pravo plačilo smo dobili šele pred nekaj dnevi, ko se je Tito v vsem sijaju bahal po Moskvi in oznanil, da ga nobena stvar ne bo več ločila od njegovih tovarišev v Kremlju. Kdo izmed nas bi bil še rad Titov branilec?"

Poslanec Richards (South Carolina)

je predsednik zunanjepolitičnega odbora in kot tak mora zagovarjati predlog odbora. On je rekel: "Govorec o spremembah, ki smo jih v odboru sklenili in ki upoštevajo najnovejši razvoj v Evropi, vas moram opozoriti, da smo gospodarsko pomoč Jugoslaviji znižali za 50%, to je od 30 milijonov dolarjev na 15 milijonov. Odbor se zaveda, da Titovo skakanje v zadnjem letu ne vzbudi nobenega mesta. Iz svoje konfinacije govori svojim rojakom, razkropljenim po vsem svetu: "Ostanite zvesti svoji krščanski tradiciji; ne pozabite, da ste šli v svet zaradi istih idealov, zaradi katerih komunizem še naprej preganja vernike. stalno imejte pred očmi osnovno resnico krščanstva, da Bog ne umrje, da je Bog isti včeraj, danes, jutri in vsekdar."

Izvajanja Msgr. dr. Mense so navzročili spremljali z veliko pozornostjo ter so jih ponovno prekinjali z odobravanjem in vzklikanjem.

Msgr. dr. Albin Mensa

Imel je globoko zasnovan načelen govor. V njem je med drugim razvijal naslednje misli:

Katoliška Cerkev je božja ustanova. Vanjo so se v vseh stoletjih zaganjali nasprotniki in sovražniki. Hoteli so jo uničiti, streti. Pa niso uspeli. Tudi sedaj smo priče silnemu preganjanju kat. Cerkev in njenih vernikov ter cerkvenih dostojanstvenikov v Jugoslaviji, Albaniji, na Madžarskem, Češkem in Slovaškem, Poljskem, v Ukrajini, v baltičkih državah in na Kitajskem. Po vseh teh državah doživlja kat. Cerkev svoj križev pot. Katoliška Cerkev je nedeljiva celota. Je eno samo mistično telo Kristusovo. Zato je ni mogoče uničiti, čeprav je v kakem delu sveta silno preganjano in ji onemogočujejo izvrševanje poslanstva med verniki. Sleherni napad nanjo, pa naj se zgodi kjerkoli na svetu, predstavlja napad na celotno kat. Cerkev. Trpljenje, ki ga doživlja kat. Cerkev v kaki državi, je istočasno trpljenje celotne kat. cerkve. Kajti vsi smo si bratje in sestre v Kristusu in deli enega in istega mističnega Kristusovega telesa.

Za vdor komunizma v naše vrste je odgovoren tudi zapadni svet. S svojim načinom življenja so verniki v tem delu sveta izvotlili katolicizem, in v to praznino je vdrl komunizem. To ni prav nič nov pojav v zgodovini človeštva. Saj je od 19. stoletja že 16 kultur propadlo od znotraj, se pravi, zaradi notranjega razkroja. Tudi krščanstvo bi že bilo propadlo, če bi ne bilo božja ustanova. Tako pa se krščanstvo rešuje prav s krvjo svojih najboljših. Kot v prvih stoletjih, tudi v 20. stoletju katolicizem vztraja zaradi mučencev, ki mu jih ustvarjajo nasilni nasprotniki.

Med pričevalci božje resnice konfinirani kardinal dr. Stepinac zavzema čast-

no mesto. Iz svoje konfinacije govori svojim rojakom, razkropljenim po vsem svetu: "Ostanite zvesti svoji krščanski tradiciji; ne pozabite, da ste šli v svet zaradi istih idealov, zaradi katerih komunizem še naprej preganja vernike. stalno imejte pred očmi osnovno resnico krščanstva, da Bog ne umrje, da je Bog isti včeraj, danes, jutri in vsekdar."

Izvajanja Msgr. dr. Mense so navzročili spremljali z veliko pozornostjo ter so jih ponovno prekinjali z odobravanjem in vzklikanjem.

Nato je vprašal poslanec Tumulty (New Jersey)

predsednika odbora tole:

"Ako sem vas prav razumel, ste hoteli povedati, da je po mnenju vlade Jugoslavija še vedno nevtralna. Kako daleč pa lahko gre kdo s svojim komunizmom, da je še vedno nevtralen?"

Med njima se je razvil nato tale besedni dvoboj:

Richards: "Sodim, da ni nobena strankarska stvar, ako gre kak politični voditelj na obisk v Moskvo. Tudi sovjetski voditelji so prišli v Beograd, se opravili in prosili odpuščanje. On ni šel prvi k njim."

Tumulty: "Ali je v tem kakšna razlika? On je tako in tako proti nam?"

Richards: "Verujem, da bo v sporu med nami in Rusi Jugoslavija nevtralna. To je moje osebno mnenje. In če bo, ni preveč, kar plačamo?"

Tumulty: "Če že hočete nekoga kupiti, mora ostati kupljen, tako sodim jaz."

Richards: "Sodim, da ni mogoče kupiti nevtralnosti kogarkoli."

Tumulty: "Potem je neumnost poizkušati. In baš to je važno."

Richards: "Vprašanje je, ali je to dobro za ZDA. Vojaški strokovnjaki pravijo, da je."

Poleg predsednika odbora Richardsa je zagovarjal omejeno pomoč Jugoslaviji tudi

poslanec Vorys iz Ohio.

"Naj vam razložim svojo teorijo o Jugoslaviji. Mislim, da je stvar v tem. Ako priznamo, da je Tito neodvisen komunist, postavljamo s tem primer, ki mu morajo kmalu slediti Poljska, Češkoslovaška, Madžarska in Bolgarija, ker ni mogoče, da bi imeli za daljšo dobo na eni strani satelitske in na drugi neodvisne komunistične države. Vprašanje je, ali bo ostal Tito kljub gostijam in popivanju v Moskvi glavni neodvisne države, kakor trdi, ali pa bo postal glavni satelitske države. Če bomo imeli enkrat med satelitskimi državami neodvisne komunistične države, bomo začeli lomiti monolitni sovjetski sistem. O tem se izplača razmišljati, predno se odločimo ustaviti pomoč Jugoslaviji."

Poslanec Boggs

iz Louisiane je nato vprašal Vorysa, ali misli, da vlada še vedno priporoča pomoč Jugoslaviji. Ko je dobil posredno pritrdilen odgovor, je izjavil: "Sodim, da je popolnoma v redu, da ameriški narod ve, kakšno je stališče vlade. Jaz sem proti vsaki pomoči komunistom. Zato bom podprl prelog, da se Titu ne da pomoči."

Poslanec Feighan (Ohio)

Poslanec Feighan je imel daljši govor. Navajamo ga v izvlečkih: "Zakonski predlogi, ki so pred nami, vsebujejo večje število odredb, ki pooblašajo vlado, da nadaljuje s pomočjo komunističnemu diktatorju Titu. Po neuradnih informacijah je v predlogu skritih kakih \$ 50.000.000 za tirana Tita. Po informacijah, ki ste jih slišali, gre Titu samo \$ 15.000.000. Jaz pa vem, da je nadaljnjih \$ 35.000.000 skritih v predlogih in prikritih pred člani kongresa in ameriške javnosti s trditvijo, da je treba to stvar držati v tajnosti."

Tajnost v tem primeru ni na mestu. Ameriški narod mora vedeti, koliko njegovega denarja se bo potrošilo in v kateri državi. Hruščev in Bulganin vesta točno, koliko denarja bo izmolzel letos Tito iz ameriških davkoplačevalcev, ubogemu ameriškem davkoplačevalcu pa ni dovoljeno vedeti, kako velik del našega javnega denarja bo Tito letos dobil."

Potem ko je našel rezultate obiska Hruščeva in Bulganina v Beogradu, Titovega obiska v Moskvi in izjave, ki so jih sprejeli in objavili, je Feighan nadaljeval:

"Nakaj dobrega bo pa le prišlo iz Titove obnovljene prisege zvestobe svetovnemu komunizmu. Upam, da je svet spoznal pravo naravo in namere diktatorja Tita in da ne bo nihče več prišel na dan z neumnostjo o tretji sili titoizma. Sodim, da je zdaj vsakomur jasno, da je nemogoče biti istočasno komunist in nacionalni patriot in da so vsi komunisti zvesti le majhni skupini tiranov v Kremlju. Če smo se izmodrili in ne bomo nikoli več padli v kako slično rusko potegavščino, kakor jo predstavlja Tito, potem bo imel Titov povratek v njegovo ljubljeno Moskvo vsaj eno dobro posledico."

Upam in mislim, da je konec slepila, da je Tito posebne vrste komunist. To slepilo je zajelo že tako preveč naših organov. To slepilo je povzročilo nepopisno škodo stvari človeške svobode. To slepilo je dovolilo ruskemu agentu Titu, da je poslal svoje oprčnike po vsem svobodnem svetu sejat ničvredno seme komunistične propagande in vohunstva. To slepilo je napotilo naše državno tajništvo, da je pregovorilo naše zveste veznike Grke in Turke, da so se podali v nenaravno zvezo s komunističnim trojanskim konjem. To slepilo je rodilo drugo napačno sodbo, da moreta komunizem in človeška svoboda istočasno obstojati in da bo skozi proces političnega razvoja pognala na svetu nova civilizacija. Slepilo, da je Tito prijatelj človeške svobode in sovražnik ruskih tiranov, je prav tako napačno kakor nauk o političnem razvoju, ki predpostavlja, da se bosta na kak naraven način dali pomešati dobrota in zlobnost in da bo bodoča civilizacija, ki jo oznanjajo, istočasno dobra in slaba. Upamo, da so se iz Titovega primera zapeljani zagovorniki tega nemogočega nauka naučili, da je nemogoče združiti ogenj in vodo."

Poslanec Dodd (Connecticut):

"Ko je bil lansko leto pred nami zakonski predlog o pomoči tujim državam, sem podpiral odborov predlog o nadaljni pomoči Jugoslaviji. To sem storil iz preračunanega tveganja (calculated risk), kakor so nam svetovali naši vojaški strokovnjaki. Že takrat sem poudaril, da sem poln dvomov o vlogi, ki naj jo igra Jugoslavija v svobodnem svetu."

V zadnjem času se je Tito pobotal s sovjetskimi oblastniki v Moskvi. Dvome, ki sem jih izrazil lansko leto, so potrdili dogodki zadnjih dni. Samo na temelju naše lastne koristi in preračunavanja (Nadaljevanje na 4. strani)

ARGENTINA

Predsednik republike general Aramburu, ki prejšnji teden ni prihajal v predsedstvo vlade zaradi gripe, je po ozdravitvi sklenil, da bo 26. t. m. obiskal Tucuman, od tu se bo pa podal na obisk še v Santiago del Estero.

Vlada je izdala dekret-zakon za zaščito demokracije. Po določilih tega zakona se bo v ta namen ustanovil odbor, ki bo štel 5 članov. V svojem delu bo neposredno podrejen predsedstvu vlade. Naloga tega odbora — Junta de defensa de la democracia — bo nadzirati in kontrolirati delovanje organizacij, ki na prikrit ali viden način pripadajo gibanjem, ki so nasprotna svobodi, demokraciji in republikanski obliki vladavine. Vsaka organizacija, ki jo bo odbor za zaščito demokracije proglasil za komunistično, prikrito — komunistično, za organizacijo s komunistično infiltracijo ali pa za totalitarnostno organizacijo, bo morala v bodoče poleg imena svoje organizacije stalno nositi še oznako "komunistična organizacija", "prikritokomunistična organizacija", "organizacija s komunistično infiltracijo" ali pa "totalitarnostna organizacija". Za komunistično organizacijo bo proglašena vsaka organizacija, ki na kakršenkoli viden način podpira komunistično stranko, za "prikrito - komunistično" organizacija, ki podpira delo komunistične stranke pod krinko raznega kulturnega, človekoljubnega, socialnega, znanstvenega dela in podobno. Za organizacijo s komunistično infiltracijo pa tista organizacija, ki jo kontrolirajo in vodijo komunisti. Totalitarnostna organizacija bo vsaka organizacija skrajne desnice ali leve. Člani odbora za zaščito demokracije bodo imeli na razpolago potrebne organe za vodstvo preiskav in nadziranje dela vseh organizacij, ki jih bodo zajela določila tega zakona. Dekret - zakon o zaščiti demokracije nosi št. 18.787. V veljavi bo ostal do dne, ko bo sedanja revolucionarna vlada izročila oblast novoizvoljenemu predsedniku republike.

Cipriano Reyes, prvak argent. lab. ristične stranke, je v Uruguay dal izjavo, v kateri pravi, da je treba v Argentini najprej izvesti popolno pomirjenje duhov s splošno amestijo, šele nato pa iti na volitve.

Mesto San Isidro je prejšnjo nedeljo slavilo 250 letnico ustanovitve. Pri slavnostni maši je ob tej priložnosti pel Slovepski zbor Gallus.

V radikalni stranki je zaradi forsiranja dr. Frondizija, predsednika nac. odbora te stranke, za predsedniškega kandidata za volitve, ki bodo prihodnje leto, prišlo do novih trenj. Nezadovoljstvo z delom glavnega odbora stranke je izrazil tudi predsednik kongresnega zborovanja te stranke, ki bo v Tucumanu, dr. Quiroz. Glavni odbor obtožuje, da si prilagaja funkcije, ki so pridržane samo kongresu stranke. Politični opazovalci sodijo, da ni izključeno, da bo z dr. Quirozom nastala v radikalni stranki nova skupina proti sed. vodstvu stranke.

Vlada je odobrila kredit 2.200 milijonov pesov za zgraditev nove termoelektrične centrale v Buenos Airesu, ki bo imela zmogljivost 600.000 kilovatnih ur.

Krščansko-demokratska stranka je objavila resolucijo, s katero pozdravlja odločitev prosvetnega ministra, da je v šolskih prostorih izven uradnih ur dovoljeno poučevanje verouka. Proti temu odloku prosvetnega ministra so razne ustanove, ki se zavzemajo za laični pouk in so proti poučevanju verouka v šolah, zagnale divjo gonjo. Več dni so v središču mesta prirejali tudi demonstracije.

Komisija, ki likvidira prejšnjo peronistično stranko, je ugotovila, da znaša premoženje te bivše politične skupine, 41 milijonov pesov.

V Rio Cuarto je imela letno zborovanje stranka Union federal. Njeno članstvo sestavljajo v glavnem katoličani z desničarsko tendenco.

Krščansko-demokratsko gibanje je stavilo Krščansko demokratski stranki predlog za razgovore za enotno politično nastopanje vseh katoličanov v Argentini. Vodstvo krščansko demokratske stranke je to ponudbo zavrnilo z utemeljitvijo, da stranka želi v smislu sklepa letnega zborovanja pri prihodnjih volitvah nastopiti samostojno. Argentinski katoličani bodo tako še vnaprej razbiti v najmanj štiri politične stranke.

V zadnjem času se je Tito pobotal s sovjetskimi oblastniki v Moskvi. Dvome, ki sem jih izrazil lansko leto, so potrdili dogodki zadnjih dni. Samo na temelju naše lastne koristi in preračunavanja (Nadaljevanje na 4. strani)

**Naročajte in širite
Svobodno Slovenijo**

Novice iz Slovenije

Izvršni svet LRS je odločil, da se sredstva republiškega sklada za stanovanjsko izgradnjo v višini 560 milijonov dinarjev dodelijo rudnikoma Velenje in Zagorje ter Ljubljani in Kopru.

Na seji Okrajnega ljudskega odbora v Mariboru so pri razpravi o stanju šolstva v tem okraju ugotovili veliko pomanjkanje učiteljskega, zlasti v biv. slovenjgraškem okraju. Občutno pomanjkanje učnih moči je tudi na vajenskih in strokovnih šolah. Odobrili so tudi najetje posojila za dograditev vzpenjače na Pohorje ter ugotovili, da je junijsko neurje povzročilo v tem okraju na javnih cestah škodo 400 milijonov dinarjev.

O davčni disciplini se je na široko razpisovalo komunistično časopisje v Ljubljani, potem, ko je ugotovilo, da so ob zaključku prvega polletja tekočega davčnega leta davčni zaostanki izredno visoki. Tako je n. pr. v marib. okraju samo na kmečki dohodnini 78 milijonov zaostankov, obrtniki dolgujejo na davkih 17 milijonov, ostali svobodni poklici pa 13 milijonov. Listi jadikujejo, da je pa še bolj žalostna slika o plačevanju taks na kmečka proizvajalna sredstva, ker da je bilo od predpisanih 87 milijonov din. v prvem polletju vplačanih samo 37%. Da bi poostriili izterjevanje davkov, so komunisti pozvali na sestanek predsednike vseh občin v okraju ter so jim zagrozili, da okraj nobeni občini, ki ne bi imela vseh davkov izterjanih ne bo v bodoče dajal kreditov. Dovedovali so jim tudi, da bodo občine "mnogo lažje poslovale, če bodo zaostriale davčno disciplino".

Zvezni izvršni svet je poslal zbornicam in zainteresiranim organizacijam v proučevanje načrt zakona o zbornicah in gospodarskih združenjih. Načrt ureja predvsem združevanje v zbornicah in gospodarskih združenjih, združevanje na poslovnih podlagi nameravajo pa urediti s posebnim zakonom. V načrtu je zvezni izvršni svet sprejel načelo, naj se za posamezna gospodarska področja ustanove posebne zbornice in sicer za industrijo, industrijske, trgovino, trgovin-

ske in poljedelstvo poljedeljske. Se pravi, da se komunisti po enajstih letih eksperimentiranja vračajo na tisto stanje, ki je bilo v tem pogledu že pred vojno.

Umrli so. V Ljubljani: Karol Japelj, mizarski mojster v p. dr. Josip Krapež, odvetnik, Marija Pangerčar, roj. Pavlenič, Franc Štrajher, žel. upok., Ivan Pičulin, žel. upok., Ivan Glavač, žel. upok., Ivan Okretič, upok., Jože Potokar, Franc Kutin, žel. upok., Marija Bernik, Anton Eršte, študent medicine, Josipina Starnad, roj. Bedina, Ivana Roblek, Mila Perme, upok., Ivan Zdravljčič, član Misijonske družbe in Rafko Čobal v šmartnem pri Velenju, dr. Boštjan Erat, zdravnik v Ravnah, Marija Slak v Bitnjah, Marija Juvan, mag. farmacije v Zagorju, Franko Žetko v Kopru, Deva Prus, roj. Kopinič v Metliki, Maks Cukala, trgovec in pos. na Taboru v Savinjski dolini, Marjeta Lorbek, roj. Kuhar v Celju, Metod Peternej, učitelj v p. v Cerknem, Katarina Podobnik v Idriji, Leopoldina Goldman v Zagorju ob Savi, Vinko Bitenc, književnik in pistol v Zagrebu, Jakob Sande, pos. in upok. v Malečniku, Matija Škoflek v Celju, Jana Ogrin, dijakinja na Stari Vrhni, Ivan Koprivec, polkovnik v p. v Kopru, Ivan Petersič, upok. v Ptuj, dr. Hinko Schreiner, od-

vetnik v Mariboru in Tončka Šturm na Viču.

Na skupščini Stalne konference mest Jugoslavije so ustanovili "Institut za proučevanje družbeno-ekonomskih problemov graditve naselij, stanovanjske in komunalne delavnosti". Sedež novega instituta je v Beogradu. Njegova glavna naloga je proučevati z znanstvenimi metodami "ekonomsko in družbeno problematiko graditve naselij predvsem mestnega značaja, nadalje stanovanjsko in komunalno delavnost ter predlagati ukrepe za rešitev teh problemov".

Na III. festivalu jug. filma v Pulju je festivalska žirija podelila razne nagrade. Tako je med drugim dobil nagrado 150.000 din Marijan Kozina. za najboljšo scensko glasbo v slovenskem filmu Dolina miru. Nagrado za režijo dokumentarnega filma Poberi denar je dobil Mirko Grobler. Prvo nagrado za snemalca dokumentarnega filma Črne vode pa France Vodopivec.

Kamnik ima po zadnjih podatkih 6000 prebivalcev.

Državna založba Slovenije je v svoji knjižni zbirki "Kultura in zgodovina" za Ceramovimi "Pokopanimi kulturami" izdala Burckhardtovo "Renesančno kulturo v Italiji".

Na medicinsko fakulteto univerze v Ljubljani se je po odredbi Izvršnega sveta LRS smelo v šolskem letu 1956-57 vpisati največ 130 slušateljev in sicer na oddelek za splošno medicino 80, na oddelek za stomatologijo pa 50 kandidatov.

Slovenci v Argentini

BUENOS AIRES

Slovenska deklška organizacija

je imela preteklo nedeljo 14. oktobra svoj redni letni občni zbor. Po pozdravnih besedah, ki jih je predsednica naslovila na duhovnega voditelja SDO, preč. g. direktorja A. Oreharja in številne navzoče članice, je prijetno zadel pesem kot uvodna točka.

Sledilo je branje zapisnika zadnjega občnega zbora. Takoj zatem so odborice in referentke v svojih poročilih podale sliko celotnega dela in življenja organizacije v preteklem letu.

Občni zbor — tako je v svojem poročilu naglasila predsednica — je in mora biti za organizacijo lep, velik in pomemben dogodek. Saj je to dan bilance, obračuna, ko nam jasno stopijo pred oči vsi uspehi truda in dela, ki smo ga opravili. Danes lahko ugotovimo, da čas, ki smo ga žrtvovali organizaciji ni bil izgubljen. Saj smo z delom nele okoristile sebe, temveč tudi odplačale kulturni dolg, ki ga od nas zahteva naša narodna zavest. Marsikaj je bilo morda tudi zanemarjenega in neizvršenega tekom leta, kar se danes ne da več popraviti. Lahko pa naredimo sklep za bodoče: Dekle sem, članica organizacije sem, Slovenka sem. Izpolniti hočem zanesljivo in polni meri svojo dolžnost do sebe, do

organizacije in do svojega slovenskega naroda. Zastaviti hočem znova svoje mlade moči in sile v delo, ki bo v čast Bogu, v srečo in blagor meni ter v korist domovini.

Razrešnico, ki jo je nadzorni odbor dal s pohvalo dosedanjemu odboru, so vse navzoče članice soglasno odobrile. Z volitvami je organizacija dobila nov odbor, ki ga sestavljajo: predsednica Joži Lesković, podpredsednica Ani Štefe, tajnica Martina Mizerit, blagajničarka Metka Jesenovec. V širši odbor so bile izvoljene: Za kulturni referentki Sanda Majhen in Marjetka Železnikar, skrb za šport imata Katica Moder in Anči Malavašič, petje boste vodili Anka Savelli in Jožica Tomažin; gospodinjstvo delo bo imela na skrbi Anica Mehle. V nadzorni odbor sta bili imenovani Mara Bidovec in Franca Strah.

Po vzpodbudnih besedah duhovnega voditelja se je novoizvoljena predsednica zahvalila za izkazano zaupanje. Povabila je vsa dekleta k pridnemu in resnemu sodelovanju, da bo tudi v bodoče Slovenska deklška organizacija izpolnjevala svojo dolžnost in dosegala cilje, ki si jih je zastavila.

Družinska sreča. V družini g. Jožeta Repovž in njegove žene ge Majde, roj. Kavčič se je rodila hčerka Marija-Terezika. Srečnim starem naše čestitke.

Družba pri koktajlu

T. S. Eliot, med največjimi sedanji angleškimi zastopniki lepe besede, za svoje življensko delo odlikovan s častjo Nobelovega nagradenja, je pesnik — tudi dramska dela piše v verzih — moderne simbolistične smeri, različne od prejšnje, mnogo globlje, težje in popolnejše. Spoznal je in občutil, da je treba pesništvu in vsej umetnosti vlti tiste moči duha in razumnosti, ki jo dvigne nad vse ostale človeške prizadevnosti in dejavnosti in ohrani v blišču večne vrednosti. Zato njegovo delo, **Družba pri koktajlu**, ni le goli prikaz izreza življenja ali mikavosti posameznih oseb, ampak globoka duševna razčlemba družbe, o kateri sicer vsi čutimo, da je nekaj več kot le peščica tez in protitez pa vseeno nimamo dostikrat potrebnega poguma, da bi jo zajeli in prikazali v polnokrvni moči ali tudi v bleščici — šibkosti. Eliot analizira življenje posameznikov: notranje silnice, katerih se dostikrat niti ne zavedamo, pa vendar neprestano urejajo in usmerjajo naše življenje, nas podpirajo v neobglednosti in majhnosti, kadar se odločujemo za velike stvari, odločilno zavisnost vsega od nekoga, ki naše niti v svojih rokah drži in nas vodi, navzočnost Tistega, brez katerega smo le nič in ne moremo nič in ki nas pošilja na poti, s katerih se ne moremo umakniti...

Igra ni grajena po predpisih igrske gradbe: avtor vrže življenje pred nas, ko je že vse zavozlano in je njegova naloga le reševanje, razvozlanje. Ko se je zgodilo tisto odločilno, od česar potem zavisi vse: pobeg Edvardove žene Lavinije, je njegova naloga le psihološko razčleniti to družbo in nuditi posameznikom rešitev. V tej nalogi je oster in neizprosni: poišče vzroke bolezni in jim najde primerno ozdravitev.

Lavinija zapusti moža Edvarda, ker je bil njen zakon prazen: on nezmožen ljubiti in ona spozna, da je ne more nihče ljubiti. In vmes tista majhna stranpot Lavinije proti Petru ter Celi je naproti Edvardu. Vse to ozdravi in naide edino resnično nujno pot: Laviniji pripada pravo mesto le ob Edvardu, ker po svojem čutu odgovornosti in lastni spoznavi uvidi, da je to edino prav. Celi ja izbere svojo pot, ker je spet prepričana v nje pravilnost: samotno in v neznanu tujino, s krono mučenštva. Svojo smer najde tudi Peter, ki je uravnaval svoj tok življenje proti Cecilijinuemu: na odpovedi gradi sam nov začetek.

Temu zunanemu svetu stoji nasproti notranji svet, ki ga predstavljajo Mac Gibbs, Railly, Julija in tajnica: ta sku-

Zakaj naši rojaki vedno v večjem številu nalagajo svoje prihranke po posredovanju F. in J. Kristof?

Zato, ker jih že triletna izkušnja uči, da so naložbe varne, izplačila točna in obresti visoke.

Francé in Janez Kristof, 25 de Mayo 533, 39, CAPITAL. T. E. 31-6435.

Vsak teden ena

KANGALILEJSKA OH CET

Vse sorte zdravice zdej gori gredo, nobene nej take, da b'glihe ji blo. Od lube Marije device, ki nam je sprosila za vince.

V Kangelileji na ohcet so bli, Jezus, Marija, stotavžent l'di, Marija prosila je sina: "Glej, svatom je zmankalu vina".

Jezus je usmilen, je reku tako: "Prineste šest vrčev s to frišno vodo, in dajte pokust starešinu, de on bo poštat u vinu!"

Naš Jezus je usmilen, je dobrega srca, karkoli ga prosimo, vse skuzi nam da, pa naj bo od kruha al vina, to on vse pripravljeno ima.

Zdej ga pa počmo en glažek al'dva, u imenu šentjanža in svet'ga Duha, u imenu Marije device, ki nam je sprosila za vince.

pina kakor kirurg s svojim osebjem posega v bolno življenje prejšnjih in jim pomaga vračati zdravje...

Gledališki odsek Slov. kulturne akcije nam je to delo, katerega prevod je oskrbel pesnik France Papež, postavila na oder zadnjo soboto in nedeljo, v prijetni dvoranici v Buenos Airesu.

Obe predstavi je obiskalo lepo število naše gledališke publike, ki je bila, če že ne toliko z delom, katerega ni bilo baš najlažje razumeti, pa vsaj z izvrstnim igranjem, zelo zadovoljna. Gotovo je bila ta predstava doslej najboljša v življenju Gledališkega odseka Sl. kult. akcije.

Vloge te čez tri in pol ure trajajoče drame so bile posrečeno razdeljene in vsa skupina igralcev je predstavljala homogeno celoto avtorjeve zamisli. Odveč bi bilo tokrat ocenjevati posameznike, ker so bili v glavnem vsi in vsak v svoji vlogi dobri, prepričljivi, naravni. Kakor je igra razumska, tako je terjala od igralcev večje poglobitve, zlitja s tekstom, ki ne vsebuje zunanjih efektov, ampak težke in zrele notranje poante; to svoje delo so opravili z zanesljivostjo in izvirnostjo.

Igrali so: Lavinijo ga. Marija Kutnar Jeločnikova, Edvarda g. Jože Rus, Celijo gđč. Vanda Majenova, Mac Colgie Bibb-sona g. Maks Borštnik, Patra g. Maks Nose, Reillyja g. Nikolaj Jeločnik, Julijo gđč. Nataša Zajčeva in tajnico gđč. Metka Havelkova.

Režija je bila v večjih rokah g. N. Jeločnika.

Moderno sceno, stilno primerno delu, je oskrbel arh. g. M. Eiletz, dekoracije pa umetniška šola Slov. kult. akcije.

—jkc.

FRANC WERFEL — Prevedel: KAREL MAUSER

(11)

PESEM O BERNARDKI

S. Fischer Verlag, Frankfurt am Main

Soubirous govori z mirnim in globokim glasom. Tako dolgega vzgojnega govora Bernardka od svojega očeta še nikoli ni slišala. Nerazumevajoče ga gleda. Kaj hoče od nje? Njene oči so trdno in obenem ravnodušno uprte vanj. Roke si pritiskne na prsi:

"Oh, oče," reče, "in vendar sem Gospo resnično videla..."

Deseto poglavje

Bernardka ne sme sanjati

Takoj po tem domačem prizoru se je zgodilo nekaj dogodkov, ki so kazali, da se bo usoda družine obrnila na boljše. Teta Sajou je dobrodušna oseba. Malo prej jo je lajajoči Soubirousin glas prestrašil. Saj so sicer prav mirni ljudje ti Soubirousi, če izvzame oba dečka. Če se spozabi Luiza Casterot, ki je tako ponosna na svoje poreklo, potlej mora iti že zares. Gospa Sajou ima košato omaro. Z vzdihom jo odpre in ta vzdih meri na njeno lastno dobroto. V božjem imenu! Od velikega kosa masla odreže vogal, prav tako kos od slanine. Toda, ker ne tiči samo v dobroti, temveč tudi v premagovanju skoposti trn poželjivosti, doda še šest ozkih rezin dobre kmečke klobase, za vsakega po eno. S temi darovi v roki potrka na močna cachot-ska vrata.

Soubirousova, ki je stala ob ognjišču, je od začudenja spustila leseno žlico v vodo juho, ki jo je ravno pristavila k ognju.

"Oh, draga sestrična, sama presveta Devica vas je poslala, ker sem jo danes res prav marljivo klicala..."

Ker je dražje prehitro gorelo in je bila Sajou sama ganjena nad svojo dobroto, je poklicala moža na stopnišče, naj prinese naročaj suhih klad. Toda še preden je poslušni soprog, sicer redko beseden, ukaz izpolnil, — svoji stari namreč ni nikoli nasprotoval, — že je prišlo v Cachot novo darilo. Croisina Bouhouhorts je dobila obisk iz vasi Viger, staro kmetico, teto, ki ji je vsako leto ob tem času za pusta prinesla kakšno darilo. Tokrat je bilo dva ducata jajc. Komaj je obiskovalka odšla, že jo ubere Bouhouhortsova s košaro naravnost k Soubirousovim. Spet je, kakor vedno, zaletena in zasopla:

"Morate mi napraviti to veliko veselje, draga sosedica, in vzeti ta jajca. Mojemu malčku ste danes rešili življenje..."

Luiza Soubirous se ni nič preveč izgovarjala. Popolnoma je prepričana, da bi Croisinin malček brez njenega stresa ne obstal pri življenju. Med tem, ko si briše roke in zahvaljujoč se sprejema košaro, že računa, da bi se iz desetih jajc dalo napraviti lepo palačinko, obloženo s klobasnimi rezinami. Ob teh mislih se ji solze oči, zakaj v sebi čuti divji tek. Končno bodo le nekaj dobrega dobili v želodec. Kdo, ve, če ne sanjajo otroci teh nesposobnosti o ču-

doviti gospe samo zavoljo tega, ker že nekaj dni sem niso nikoli siti.

Zakon pogostih slučajev pa je hotel, da je poleg trenutnega zboljšanja prišlo še trajno zboljšanje, ki je obetalo spremeniti usodo popolnoma v dobro smer. In to zboljšanje je prišlo utelešeno v osebi Luiza Bourietta.

Luiz Bouriette je priložnostni delavec kakor Francois Soubirous. Kakor stric Sajou je bil nekoč kamnosek, toda ni prišel tako daleč kakor on. Vzrok svoje nesreče je videl v drobcu, ki mu je ranil roženico desnega očesa. Na to oko ni nič videl. Bouriette je prepričan invalid. Najmanj dvajsetkrat na dan pove: "Slepec sem in kaj more kdo od slepca pričakovati?" Tudi njega zaposluje poštar Cazenave in sicer kot sla ali kot pismonošo. Cazenave je Bourietta poslal sedaj k Soubirousu. Pripetilo se je namreč tole: Kočijaža Cascarda, ki je vodil poštni voz v Tarbes, je precej močno brcnil konj. Na njegovo mesto je stopil konjar Doutreloux. Zato je sedaj služba konjarja in pomožnega kočijaža pripravljena za Soubirousa. Po Cazenavinih izkušnjah je mlinar tudi dober konjar. Poštar plačuje to službo dnevno z dvema frankoma in s kosilom. Če je Soubirousu prav, lahko jutri ob petih že nastopi. Luiza sklone roke. Soubirous pa premišljuje stoji v neresni časti in videti je, kakor da presenetljivo ponudbo skrbno pretentava.

"S Cazenavo sva bila zmenjena, da me bo koj vzel, čim bo imel kaj prostega," reče nazadnje prepričano. "Navsezadnje sva stara vojaška kamerada. Kot mlinar sem seveda navajen drugega dela. Kdor pa ima toliko otrok kot jaz, ta

danes, seveda, ne more izbirati. Jutri zjutraj bom na pošti..."

In obriše si pot, ki ga kljub svoji vzvišeni zadržanosti ni mogel preprečiti. Nato pomežikne. Zvito zadovoljstvo mu leži na obrazu. V njem se je zbudil južni Francoz. S fino velikodušnostjo in košatostjo reče:

"Naše sorodnike in prijatelje, ki so nas zasuli z darili, povabim za nočjo na skromno večerjo. Kakor mislim, bomo jedli dobro omeleto..."

Splošen protest. Tudi Luiza bi najraje protestirala. Po neumnem bo uničila vsa jajca, ki bi zadoščala družini za tri dni. Soubirousova pa je bila vedno slabotna v boju proti moževim slabostim. Kolitikokrat se je dala zmagati proti svojem boljšemu prepričanju. Če bi Soubirous ne imel te svoje velikodušne netočnosti, bi mu morda ne bilo treba opustiti ne Boly-mlina, ne Esecobi-mlina, in bi končno vsaj Bandedaus-mlin ohranil. Samo zavoljo tega, ker je hotel biti kavalir, je gostil svoje skope odjemalce z vinom in prigrizkom. Posledica je bila, da so ti kmetje in peki, ki vsak sous najmanj tridesetkrat obrnejo, začeli z nezaupanjem gledati razsipnega mlinarja. Z lahkomišlejem nimajo radi opravka. Na žalost pa Soubirousova ni slabotna samo proti napakam svojega moža. Sama ima prav posebno slabost za nekatere teh napak. Ob najmanjših drobih sreče se Soubirous otresa revščine kakor pes deževnih kapelj. Vendar, kadar je tako podjeten kot danes, kadar igra vlogo gostitelja in velikega gospoda, se mora spomniti Soubirousovega nekdanjega mlinarja Françoisa. Na glas se mora zasmejati zavoljo današnjega dneva. (Od koga le ima Bernar-

ka svoje pravljice?) Luiza ponovi povabilo, brez obotavljanja, z lepimi, izbranimi besedami, ki kažejo na njeno dobro vzgojo:

"Tega mi ne boste napravili, da bi zavrnili moje omeleto. Samo malo pokušnje bo. Tudi mi hočemo imeti malo pušta..."

Beseda "pokušnja" sproži pogovor. Kdor pokuša, ta ne teši svojega glada. Anderj Sajou predloži ženi, da bi svojo večerjo združila s Soubirousovo. Kamnosek je prav vesel, da bi mogel zopet en večer preživeti v družbi in čeprav le v Cachotu. Otroke ima že odrasle in dolgo je, kar so šli od doma. Takoj postavi na mizo velik vrč vina. Tudi velika omeleta že diši. Soubirousova jo suče po ponvi in zraven moli k Devici, ker jih je rešila lakote v sledečih tednih. Bouriette, sel sreče, se hoče posloviti. Soubirous ga z obema rokama vleče nazaj. Odrasli posedejo za mizo, kakor pač morejo. Prestradani otroci pa se gnetejo na ozki klopi, ki stoji med ognjiščem in oknom. Bernardka sede poleg Justina, Marija poleg Jeana Marije. Mati si dovoli, da da jed najprej otrokom. Kos omelete, juho in košček klobase na kruhu. Teta Sajou prinese vsakemu kozarec temnega, dobrega vina. Resnično pustovanje!

Med večerjo niso preveč zgovorni. Provinca Bigorre in pirenejske doline to revna dežela. Zato je sedaj treba jesti molče in z živim občutkom, ki ga daje dobra jed. Gorjanci in mali meščani se boje, da bi izgubili prijeten občutek božjega daru, če bi pri jedi z jezikom opravljali še kakšno drugo delo. Ves pogovor je omejen samo na bogato hvalo, ki jo večerja resnično zasluži.

NEKAJ IZ GOSPODARSKEGA ŽIVLJENJA

Število poljedelskih traktorjev je v Argentini naraščalo takole: 30.6.1937 — 21.524, 19.4.1947 — 29.150, 31.12.1952 — 45.759, 30.6.1956 — 57.800. Pri celotni površini 40 mil. ha zemlje za poljedelsko obdelavo in rejo živine pomeni 57.800 traktorjev približno 1 traktor na 700 ha, kar je za pravilno mehanizacijo poljedelske proizvodnje še obšutno premalo.

USA vojaške sile bodo v Španiji zgradile petrolejski vod iz pristaniškega oporišča Rota pri Cadixu do Zaragoze, kjer je glavni stan amer. oporišč v Španiji. Nepeljava bo dolga 300 km. veljala pa bo 1640 mil. peset.

Precejšnja pozornost je v Detroitu vzbudila razstava Negro Panorama of Progress, katero je izvedel črnski senator Charles C. Diggs. Njegov namen je predvsem bil, vzbuditi pri svojih rojakih čim več smisla za gospodarsko osamosvojitve. Na razstavi sami je dobra tretjina razstavljalcev iz vrst črne rase, medtem ko med belimi smejo razstavljati samo tiste firme, ki so lahko dokazale, da so vedno bile za popolno enakopravnost črnih in belih. Med temi tvrdkami so n. pr. Ford, Studebaker, Plymouth, Chrysler, Carnation Milk, Michigan Bell Telephone itd. Diggs je s to razstavo tudi hotel povedati, da 30% potrošnje na ameriškem trgu pripada črnem in da njihov delež pri gospodarskem življenju USA postaja vsak dan pomembnejši. Še nikdar doslej niso črnci kupili toliko hiš ali postavili toliko lastnih podjetij, kakor prav v zadnjih letih, pravi Diggs.

V letu 1955 so vzhodnoevropske dežele kom. bloka v smislu veleofenzive na gospodarskem področju odobrile okrog 600 mil. dolarjev kredita državam na zahodu. V istem letu so ZSSR in njeni evropski ter azijski sateliti povečali svojo zun. trgovino za 24%. Samo rdeča Kitajska je svojo trgovino s svobodnim svetom povečala za 136 mil. in dosegla celoten promet 805 mil. dolarjev, od katerih 26% odpade na trgovanje z deželami evropske gosp. zveze.

Celovški velesejem je letos obiskalo

okrog 285.000 oseb. Uradna razstavišča so organizirali poleg Avstrije Jugoslavija, Italija, ZSSR.

Indeks življenjske potrošnje je izkazoval koncem junija letos naslednje točke (v oklepaju točke, odgovarjajoče stanju 30.6.55.): prehrana 838 (778,2) — obleka 1096,9 (1023,5) — stanovanje 131,2 (131,2) — običajne nujne potrebe 1124,2 (959,3) — vzdrževanje hiše 705,3 (566,4). Indeks se računa na osnovi mesečnih stroškov družine nekvalificiranega delavca z dvema otrokoma. Osnova 100 točk je iz leta 1943.

Primerjava cen bistvenim surovinam na svetovnem trgu je pokazala, da je od časov viška vojne na Koreji leta 1951. opaziti stalno padanje cen skoraj vseh glavnih surovin; le kava in baker izkazuje precejšnje zvišanje. Malenkostno zvišanje nekaterim produktom, ki je nastopilo v zvezi s sušsko krizo, počasi spet pada.

100 milijonski kredit v dolarjih, ki ga je Argentini odobrila Export-Import banka bo Argentina porabila lahko samo za to, da v USA nakupi potrebne stroje odn. industrijske produkte, s katerimi bo mogla izboljšati svoj vojni park, bodisi avtobusi, železniški ali pomorski, pristanišča in ceste. Kredit bo treba vrniti v 18 letih, obresti so 5% letno. Del tega kredita sme Argentina uporabiti tudi za nabavo takšnih industrijskih naprav, ki bodo s svojimi produkti "prinašale dolarje" — se pravi, produkte bo treba prodati v USA ali pa v takih deželah, ki bodo te produkte plačale v dolarjih. Ameriški pomisleki proti dolarskemu posojilu v Argentini slone predvsem na dejstvu, da ta dežela ni trenutno najbolj sposobna prinašati dolarje s svojimi prodaji, kakor je to primer v Braziliji, kateri kava in banane stalno donajajo dolarske dohodke. Argentina bi se lahko kmalu opomogla, ako bi smela izvažati meso v USA, pa ga, žal, ne sme zaradi posebne senatne prepovedi, katero so dosegli ameriški farmerji, češ, da arg. meso ni priporočljivo zaradi parkljevke in slinavke, ki se pogosto ponavlja.

Titova Jugoslavija pred ameriškim kongresom

(Nadaljevanje z 2. strani)

vojaškega tveganja sem se mogel lani odločiti za podporo predloga, da se pomaga Jugoslaviji. Razvoj zadnjih dni in dejstvo, da je Jugoslavija prava komunistična država z vsemi slabimi stranmi komunizma, zatiranjem svobode, preganjanjem vere in rušenjem družinskega življenja, pa še bolj povečujeta mo-

je dvome, ali je pametno, da Jugoslavijo še podpiramo.

Preračunano tveganje lanskega leta se je letos spremenilo v igro na srečo, ki je nihče več ne more zagovarjati...

O'Konski (Wisconsin):

"Vsi vemo, da si je komunizem nadel novo masko. Poglejmo za to masko! Mož, ki bo to masko predstavljal po

svetu in agitiral zanj, je Tito. Zdaj se je objel s Krenljem in njega so izbrali, da vodi predstavo. Na obisku v Krenlju je rekel: 'Nobena stvar nas ne bo ločila, nič ne bo prišlo zopet med nas, tudi ena milijarda dolarjev strica Sama ne bo nič opravila. Mi smo eno zdaj in za zmeraj'.

Kakšna pa je Titova vloga pod novo komunistično masko? Z denarjem svojih davkoplačevalcev so zgradile Združene države za Krenljem komunistično izložbo v Jugoslaviji, s katero hočejo pokazati vsemu svetu, da je nekdo lahko komunist in član kremeljske družine, pa kljub temu lahko dobi milijarde dolarjev od strica Sama.

Kaj mislite, po kaj je šel Tito v Indijo, Egipt, Francijo, Anglijo. Zaradi Jugoslavije? Ne bodite otročji! On je moral izvršiti neko nalogo. Tito ima zdaj v Jugoslaviji izložbo, zgrajeno z ameriškim denarjem in oboroženo z ameriški reakcijskimi letali. Zdaj pa hodi po teh deželah in jim pripoveduje: "Govorjenje, da boste dobivali ukaze iz Krenlja, ako komunisti prevzamejo oblast in postane neka država komunistična, je samo čevkanje. Poglejte mene! Jaz sem član komunistične družine in komunističnega sveta, pa delam, kar hočem. Dobil sem milijardo dolarjev od strica Sama. Zakaj ne greste med komuniste in delate isto kakor jaz? Vi ste lahko dober komunist in zvest Krenlju, pa boste kljub temu lahko dobili milijarde dolarjev od strica Sama.

Tito je najboljši agitator za komunizem, ker s svojim nastopanjem dokazuje, kakšne možnosti ima država, ki se priključi komunističnemu bloku. Sodim, da je nekaj narobe v naših možganih, ako bomo dovolili, da damo Titu okoli 300 milijonov dolarjev, kolikor jih je po moji sodbi na tem, da gredo v Jugoslavijo. V predloženem zakonu je za Tita predvidenih \$ 30.000.000. Koliko milijonov je predvidenih za vojaško pomoč, je menda tajnost. Ali res mislite, da Tito ni povedal v Krenlju, koliko je prejel od nas v vojaški pomoči in kakšni trdbotci smo mi!

Vprav zdajle pripoveduje Tito v Krenlju, koliko je prejel vojaške pomoči od Združenih držav. Ali je v redu, da Krenljem ve, koliko pomoči bo Tito dobil, mi člani kongresa pa tega ne smemo vedeti? To pomeni, da nam ne zapajo, Titu pa!

Nato se je razvila med poslanci O'Konskijem, Siskom in Vorysom razprava o tem, ali je pametno, da se skriva pred člani kongresa in ameriško javnostjo višina vojaške pomoči Titovemu režimu. Razpravo je zaključil poslanec Sisk z ugotovitvijo, da je proti predlogu med drugim tudi zato, ker ne bo znal obrazložiti svojim volilcem, zakaj je glasoval, da se potrošijo milijoni, ne da bi vedel kje, medtem ko so to komunisti vedeli.

Donovan (New York):

"Morda vas bo zanimalo, kaj sem lansko leto zvedel v neki državi Srednje Evrope, ko sem govoril z glavo oziroma malo manj kakor z glavo tiste države. Vprašal sem ga naravnost: 'Ali pričakujete z ozirom na dejstvo, da je 95 odstotkov Jugoslovancev protikomunistov, da bo zasijalo sonce svobode v bližnji bodočnosti v Jugoslaviji?' On se je pogladil po bradi in odgovoril: 'Dragi gospod, tako dolgo ne, dokler bodo Združene države dajale Titu denar!'

Nato je prebral vodja manjšine Joseph W. Martin iz Massachusettsa pismo, ki mu ga je pisal predsednik Eisenhower. Ako hočemo to pismo razumeti, moramo vedeti, da je zunanepolitični odbor predstavnškega doma znižal vladni predlog za več kot eno milijardo in da je o tem znižanem predlogu zdaj razpravljala skupščina.

JAVNI NOTAR Francisco Raul Cascante

Escribano Público
Uruguay 387
T. E. 40 - 1605 Buenos Aires

Darilni paketi iz Trsta

"CITRUS"

v težini od 5 do 100 kg brez plačila carine prispejo v roku od 25 dni. Prav tako pošilja kolesa, radio-aparate in šivalne stroje. Zahtevajte cenike in informacije Glavni zastopnik

OTON FRESL, Buenos Aires
Maipú 735/L. T. E. 31 - 5142

Eisenhowerjevo pismo

"Sedan je zakonodajno delo bo imelo velike posledice. V sedanjem mednarodnem položaju svobodni svet ne sme postopati obotavljivo in neodločno. Združene države si kot najmočnejša država svobodnega sveta ne morejo dovoliti koraka nazaj v svoji stalni borbi za pravičen in trajen mir..."

Vem, da mnogi vestni ljudje sodijo, da drastično znižanje fondov ne bo imelo nobenih resnih posledic. Toda jaz, naš državni tajnik, upravitelj sklada za mednarodno sodelovanje in šefi naših vojaških štabov smo prepričani, da bo predlagano znižanje škodljivo za interese našega naroda in za blaginjo naših prijateljev po svetu..."

S pismom v roki je Martin pozival poslance, naj odobrijo vladni predlog, zavrnejo predlagane spremembe odbora in v odboru sklenjeno znižanje zopet razveljavijo. Poziv ni imel uspeha.

Multer:

"Če že dajemo vojaško pomoč, jo dajmo našim prijateljem. Edini razlog, zaradi katerega sem do zdaj glasoval za vojaško pomoč Jugoslaviji, je bil, ker sem verjel v preračunano tveganje in ker so me prepričali, da bo Jugoslavija v slučaju vojne na naši strani..."

Jaz sem še vedno za gospodarsko pomoč, ker upam, da bomo pridobili ljudi. Tudi se strinjam s tistimi, ki pravijo, da nočejo kupovati prijateljev, ampak jih pridobivati. Toda vojaško pomoč dajmo samo prijateljem. Ako kdo pokaže, da ni naš prijatelj, mu ne dajmo nič, niti 10 centov, niti koščka materiala, ker bo mogel ta material kdaj uporabiti proti nam ali našim prijateljem."

Davis (Georgia):

"Vključenje komunistične Jugoslavije v ta zakonski predlog je resna žalitev ameriškega naroda. Ne morem razumeti, kako moremo dati v skladu z našo vestjo \$ 30.000.000 in še en večji znesek, katerega višina in smoter nista obrazložena niti v zakonskem predlogu niti v odborovem poročilu državi, ki je tako tesno povezana z našim sovražnikom. Ko sedimo mi v tej dvorani, je Tito v Moskvi. Njegov veseli obraz in obnašanje sta odpravila vsak dvom, v kateri tabor spadata on in njegov narod.

Ob svojem obisku je Tito izjavil, da ne bo nihče več razdvojil komunističnih dežel. S to izjavo je uvrstil odnose med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo in ju združil v njuni borbi za isti cilj — uničenje sistema svobodnega podjetništva in zasužnjenje vsega sveta..."

Ne moremo razumeti, kako moremo ostati resni in dati vojaško pomoč sistemu, ki dejansko pripravlja naše uničenje."

(Nadaljevanje v prihodnji številki)

Pakete za Božič

vsakovrstne, kakor tudi zdravila, šivalne stroje, radijske aparate, dvokolesa itd. najbolje in najceneje pošilja

Jadran - Pak

Charcas 769. Blizu Retira. TE 31-8788

Buenos Aires

Uradne ure od 15-19 ure, ob sobotah od 11-13 ure.

Pismena naročila, kakor tudi denar, pošiljajte po giro postal ali z bančnim čekom na

ZDENKA KALEČAK

Casilla de Correo 340 - Buenos Aires

Vsi paketi so zavarovani in prispejo v 21 dneh.

Znatno znižane cene!

ESLOVENIA LIBRE

Redacción y Administración:

Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
Argentina

CORREO ARGENTINO Central B	FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 3824
	Registro Nacional de la Propiedad Intelecual No. 527777

Imprenta, Dorrego 1162. T. E. 54-4644. Bs. Aires

DRUŠTVENI OGLASNIK

Gospodarski odbor za upravo Pristave v Moronu sklicuje v imenu "Gospodarske družbe EDIN v ustanavljanju" skupščino delničarjev Pristave, ki bo v soboto, dne 27. oktobra 1936 ob petih popoldne na Pristavi v Moronu, ulica Monte 1831, z naslednjim dnevnim redom:

1. Verifikacija upravičencev; 2. Poročilo odbora. 3. Poročilo preglednikov. 4. Sprejetje pravilnika. 5. Preosnova vodstva Pristave. 6. Pravice delničarjev od novo upravo. 7. Pridobitev pravne osebnosti - ustanovitev zadrage. 8. Predlogi. 9. Slučajnosti.

Vsi delničarji so vljudno vabljeni, da se osebno in zanesljivo udeležijo skupščine. Kdor pa je nujno zadržan, ima pravico, udeležiti se skupščine po svojem s pismenim pooblastilom izkazanim pooblaščenju.

OBVESTILO

Cvetje, ki bi ga ob prazniku Vseh svetnikov in Vernih duš radi položili na grobove svojih dragih v domovini, ali na grobove tistih najdražjih, za katere ne veste, kje so pokopani, in luči, ki bi jih radi vsem tem rajnim v spomin priglajali, morete nadomestiti z dobrimi deli, predvsem z deli krščanskega usmiljenja, ki so: nasičevati lačne, napajati žejne, sprejemati popotnike, oblačiti nage, obiskovati bolnike.

Vincencijeva konferenca, ki jo je ustanovilo vodstvo slovenskega dušnega pastirstva, zbira darove za revne, zapuščene in onemogle izseljence. Dolžnost krščanske ljubezni zahteva od vseh katoliških izseljencev, da skrbje za svoje rojake, ki so v hudi stiski in pomanjkanju v tujini. Sv. Pavel namreč pravi: "Ako pa kdo za svoje, in zlasti za domače, nima skrbi, je vero zatajil in je hujski od nevernika (1. Tim. 5,8).

Ob 15 letnici smrti Jožeta Arnska, ki so ga Nemci ustrelili kot talca v Srbiji dne 11. oktobra 1941, bo maša v farni cerkvi v San Martinu dne 21. oktobra t. ob pol devetih dop. Pokojni je bil vnet in požrtvovalni javni delavec; posebno živahno se je udeleževal v krščansko-socialnem gibanju. Ustanovil je Zvezo združenih delavcev v Jugotaninu v Sevnici. Leta 1938 je postal vodja Delavskih zbornic v Celju. Ko so Nemci zasedli Celje, so ga z družino preselili v Srbijo, kjer je tragično umrl. K sv. maši vabimo vse njegove znanee in prijatelje, posebej pa še krščansko-socialne delavce.

Redni sestanek SKAD-a za mesec oktober bo v soboto 20. ob 19 uri na n. Ciudad de la Paz 3571. Predaval bo dr. Brumen. Vsi akademiki, vabljeni. Odbor SKAD-a

Peter Rant

CONTADOR PUBLICO NACIONAL
TRADUCTOR PUBLICO
GRANADEROS 61
T. E. 66-0818

MARTINOVANJE

Slovenske Besede
bo

V SOBOTO, 11. NOVEMBRA

v običajnih prostorih

v Santos Lugares

V nedeljo, 28. oktobra

VSI SLOVENC!

vabljeni na proslavo Kristusa Kralja, ki jo prireja v zavodu SAGRADO CORAZON, CALLAO 1272

Slovenska katoliška akcija

S P O R E D:

- Henri Cheon: "Sultanova hči in dobri vrtar". Režira g. S. Jerebič.
- Sv. maša s pridigo. Med sv. daritvijo lahko prejmete tudi sv. obhajilo.

Začetek točno ob 4.30 uri popoldne. Vstopnine ni. Za kritje stroškov prosimo za prostovoljne prispevke.

DIJAKI!... DIJAKINJE!... ZAKONCI!... in tisti, ki nameravate še v zakon vstopiti!... Ali veste kaj je v šoli in v zakonu najbolj nevarno?

"NEOPRAVIČENA URA"

V soboto, 3. novembra ob 8 zvečer in v nedeljo, 4. novembra ob 6 popoldne — se boste o tem lahko prepričali in do solz nasmejali, če si zagotovite pravočasno vstopnico.

Vljudno Vas vabi Ciudadelski oder.

ZBORNİK - KOLEDAR SVOBODNE SLOVENIJE za 1957

je že v tisku. Tudi letos ga morete naročiti in plačati v prednaročilu po znižani ceni 54 pesov.

Prednaročila in predplačila sprejemajo do 30. novembra t. l.:

- Društvo Slovencev, Ramón L. Falcón 4158, Bs. Aires
- Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Bs. Aires
- Gdč. Mara Bidovčeva, San Justo
- Gdč. Marija Židan, Lurdes
- G. Ivan Lužovec, Lanús
- G. Lojze Erjavec, fototalje, Alvarado 350, Ramos Mejía
- G. Pavle Homan, Temple 2147, Munro
- G. Ivan Žnidar, brivnica in parfumerija "Los Alpes", C. Drysdale 5614, Carapachay
- G. Albin Petelin, slovenska pristava v Moronu
- G. Miro Kovač, Florida
- G. Andrej Krošelj, Pueyrredón 744, Ciudadela
- G. Simon Rajer, Calle Uruguay 654, 7 piso, ofic. 709, Buenos Aires (Vsak dan od 9. do 11. ure) Tudi ob sobotah.

V nedeljo 21. oktobra ob vsakem vremenu

SLOVESNA
OTVORITEV IN BLAGOSLOVITEV

SLOVENSKEGA DOMA V SAN JUSTO

z naslednjim sporedom:

Ob pol 9. uri v župni cerkvi sv. maša za vse žive in umrle Slovence iz sanhuške fare.

Takoj po sv. maši slovesnost otvoritve in blagoslovitve Slovenskega Doma, ki je na ulici Irigoyen 2756 (dve kvadri in pol od plaza). Blagoslovitev izvrši domači dušni pastir č. g. Janko Mernik. Sodeluje domači pevski zbor pod vodstvom g. Zakrajška. Kumujeta ga Anica Indiharjeva in g. Vinko Zupanc.

Sledi nastop otrok slovenske šole v San Justo s pesmijo in rajanjem. (Vodi gdč. učit. Angelca Klanjškova).

Popoldne ob pol 3 uri zanimiva tekma v odbojki med moštvom Slovenske Fantovske Zveze in moštvom "Našega Doma" za pokal. Po tekmi

VELIKA DRUŽABNA PRIREDITEV

na vrtu Doma z izredno bogatim srečolovom, nagradnim streljanjem, ter sodelovanjem Harmony Jazz-a in veselih fantov. Za slučaj slabega vremena je nadstrešja dovolj.